

Az idei téma: **Megosztott közösségi terek**

Az európaiak 70%-a városi környezetben él, miközben a közösségi terek száma jelentős mértékben lecsökkent. Egy olyan tér, ahol az embereknek, a közlekedési módoknak és a tevékenységeknek elegendő helyük van, nagyobb társadalmi igazságosságot, biztonságosabb utakat, kevesebb zajt és légszennyezést, valamint jobb életminőséget biztosít. Így a közösségi terek megosztása rengeteg társadalmi előnnyel jár.

A városi közúti balesetek 70%-ában veszélyeztetett útasználók esnek áldozatul, így létfontosságú, hogy a közösségi terek elosztásában ez a csoport prioritást élvezzen. Ahhoz, hogy az emberek gyakrabban sétáljanak és kerékpározzanak, több kiváló minőségű, nekik szánt infrastruktúrára van szükség, valamint olyan közlekedési szabályokra, amelyek a gyalogosokat és kerékpárosokat részesítik előnyben.

A hatóságoknak megvannak az eszközeik arra, hogy olyan szakpolitikákat és infrastrukturális változtatásokat vezessenek be, amelyek támogatják a fenntartható mobilitásra történő állandó átállást. Az életterünkül szolgáló városokra azonban a saját döntéseink is hatással vannak.

Fogjunk össze, és fejlesszük a megosztott közösségi tereinket!

Megosztott közösségi terek és az EURÓPAIMOBILITÁSIHÉT céljai:

- A városi élet javítása és az emberközpontú infrastruktúra elősegítése
- Más EU-s kezdeményezések – például a REPowerEU vagy az európai zöld megállapodás – kiegészítése
- A tisztább közlekedési módok használatának megkönnyítése, miközben megfelelő infrastruktúra, hálózatok, feltételek és célok biztosításával a magatartás-változás elősegítése az aktív mobilitás és a közösségi közlekedés felé

1. A közösségi terek megtapasztalása új módon

A közösségi tér mindenkié! Úgy kell kialakítani őket, hogy mindenki biztonságosan használhassa és élvezhesse azokat, miközben lehetővé válik a személyes mobilitás és a társadalmi interakció.

Láthatóbb fenntartható mobilitás: Alternatívák népszerűsítése a személygépjármű birtoklása helyett, és az ugyanazokra a célokra használható közlekedési lehetőségek bemutatása, például az eszközmegosztás (kerékpár, autó, e-roller stb.), a teherkerékpárok, a közösségi közlekedés, valamint különösen a gyaloglás. A fenntartható közlekedési módokkal és a „használd, ne birtokold” elvével csökkenthető a közúti torlódás, a gépjárművektől való függés, valamint a személyszállító közlekedés eszközeinek parkolásához szükséges hely. A dinamikus utcai térrendezési tervekkel hatékony helykihasználás érhető el, a felszabadult helyet pedig több célra is fel lehet használni.

Példamutatás: A hatóságok munkatársainak, a kormányzat tisztviselőinek és a városi vállalkozóknak ösztönzőket használva kell bátorítaniuk a fenntartható és aktív közlekedési módokat. Így ők is példát mutathatnak, használat közben tapasztalhatják meg a fenntartható közlekedésre vonatkozó irányelveket, és felhívhatják a figyelmet a kiváló minőségű, dedikált infrastruktúra szükségességére. Fontos az önkormányzati flották és a közösségi közlekedés megfelelő finanszírozása is, hogy tisztább és hatékonyabb járműveket használhassanak.

Védelem és tisztelet: A kampányok, a térrendezési tervek és a szabályozások a legveszélyeztetettebbek – például a gyerekek, a gyalogosok, a mozgáskorlátozott személyek és az aktív közlekedés felhasználói – tiszteletére hívják fel a figyelmet.

Közösségi terek a jövő prioritásai szerint: Évszázadok óta léteznek közösségi terek kis- és nagyvárosainkban. Ezeket úgy kell fejleszteni, hogy a fenntarthatóbb és inkluzívabb mobilitást, különösen a gyaloglást és a kerékpározást részesítsék előnyben.

Elsőbbség: Az emberek jogai – beleértve az aktív közlekedés használatát, a fogyatékossgal élőket és általában a veszélyeztetett csoportokat – nem képezhetik tárgyalások tárgyát. A teret méltányos módon kell megosztani, különös tekintettel arra, hogy a nem gyalog közlekedőknek tiszteletben kell tartaniuk a gyalogosokat és a mozgáskorlátozott személyeket.

Közös alkotás: A közös alkotás annyit tesz, hogy a közösség, az érintett felek és a nyilvánosság összefog és együttműködik. Ideális esetben ez az első pillanattól kezdve így történik. Az ott lakókkal történő egyeztetés a környékről és a helyi közösség igényeiről elősegíti a részvételt. Emellett ez segít több nézőpont, ötlet, lehetséges akadály megismerésében, és általánosan növeli a tervek elfogadásának esélyét.

Harmadik helyek kialakítása: A harmadik helyek az otthonon és a munkahelyen kívül biztosítanak lehetőséget a kényelmes, alacsony költségű társasági életre. Ilyen harmadik helyek például a parkok, a közösségi központok, a pubok vagy a kávézók. Egy közösség életében egyre fontosabbak az ilyen helyek a jobb életminőség és a mentális jóllét miatt.

3. Iskolautcák: biztonságos terek az aktív közlekedéshez

A biztonságos iskolautcák kialakítása nemcsak a gyermekeink biztonsága érdekében fontos – az ilyen kezdeményezések elősegítik a generációs váltást egy biztonságosabb, aktív mobilitás felé.

A szülők és a gyermekgondozók oktatása: Gyakran okoz forgalmi zavart, amikor a szülők reggel és délután az iskola előtt várakoznak – ezen a szülőkkel való párbeszéd enyhíthet. A gyermekek számára biztonságos terek hozhatók létre autómentes övezetek kialakításával vagy más, célzott intézkedésekkel.

A következő generáció tanítása: Fontos, hogy a diákok megismerkedjenek az útbiztonság tényezőivel, és hogy a diákokat és a szülőket rávegyék arra, hogy közösen élvezzék annak az előnyeit, ha biztonságos útvonalon, gyalog vagy biciklivel érkeznek meg az iskolába.

Hozzáférhetőség minden felhasználó számára: Az utcák, kereszteződések, multimodális csomópontok tervezésekor figyelembe kell venni, hogy azokat minden felhasználó – például életkortól függetlenül családok vagy fogyatékossgal élők – számára hozzáférhetővé kell tenni. Meg kell fontolni, milyen széles legyen a tér, mennyire van közel, mekkora a forgalom sebessége, és milyen fizikai elemei vannak a közösségi közlekedésnek (pl. liftek, peronszintek, járművekhez való hozzáférés stb.)

Megújított útbiztonsági irányelvek: Példát kell venni azokról a sikeres nemzeti stratégiákról, amelyek megvédik a veszélyeztetett felhasználókat és támogatják a kollektív és aktív közlekedést. A releváns ötleteket, amennyiben lehetséges, helyi szinten is lehet alkalmazni.

Parkolási szabályok bevezetése: A parkolási szabályokat a környezetnek megfelelően kell kialakítani, és megfelelő erőforrásokat kell biztosítani azok betartatásához. Ez nemcsak a gépjárművek, hanem az e-rollerek és a kerékpárok tárolására is vonatkozik – mindenki számára biztonságossá kell válnia a közlekedésnek.

Kiegyensúlyozott térelosztás: Kerülni kell az olyan infrastruktúra kialakítását, amely akadályozza vagy kizárja az aktív közlekedést, és más módokat részesít előnyben. Ez vonatkozik a jelzésekre, a világításra, a parkolásra és a töltőállomásokra is.

Támogatás közösségi szinten: A megengedett sebességet 30 km/h-ra kell csökkenteni. Biztonságos kerékpárutakat kell kialakítani, amelyek fizikailag is el vannak választva a motoros közlekedéstől. Növelni kell a közösségi közlekedés kapacitását és üzemidejét. Visszajelzést kell kérni a nyilvánosságtól. Kapcsolatba kell lépni a helyi szervezetekkel a mobilitáskezelési tervek fejlesztésére.

2. A városi terek közös újratervezése

A városi terek újratervezésekor be kell vonni a helyi közösséget, és figyelembe kell venni a különböző felhasználókat és közlekedési módokat. Így lehetőség nyílik arra, hogy a közlekedési hálózatban mindenki a helyi kontextusnak megfelelően kapjon teret, és a különböző közlekedési módok egymás mellett létezzenek.

Helyi közlekedés elterelése az iskoláktól: Az önkormányzat és a helyi iskolai körzetekkel együtt a gyalogos, kerékpáros és közösségi közlekedés támogatásának kezdeményezése. A nagy gépjárműforgalmat az iskolák környékén el kell kerülni.

Bevált gyakorlatok megosztása: Számos remek példa létezik a biztonságos iskolautcák kialakítására, ilyen például az országosan használt közúti jelzések vagy az aktív közlekedéshez szükséges parkolóhely és hozzáférés. Ezeket helyi szinten is meg lehet valósítani.

4. Biztonságos utcák tervezése és kialakítása

A biztonságos utcák tervezésekor és kialakításakor figyelembe kell venni az összes ott lakót és közlekedési módot. A várostervezőkkel meg kell értetni, hogy a közlekedési tér kiosztásában egyensúlyra kell törekedni, és meg kell védeni a veszélyeztetett úthasználókat. A különböző szervezeteknek sem szabad erről megfeledkezniük, amikor mobilitáskezelési terveket állítanak össze.

